

Regulile interne

de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Bolohan, raionul Orhei

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Bolohan, raionul Orhei, au drept scop asigurarea aplicării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Hotărârii Guvernului RM nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

2. Prezentele Reguli stabilesc procedurile de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor în cadrul Consiliului local Bolohan, raionul Orhei.

3. Prevederile prezentelor Reguli se aplică în procesul de elaborare și adoptare a proiectelor de decizii care pot avea impact economic, de mediu și social.

4. În prezentele Reguli sunt utilizate noțiunile prevăzute în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

5. Procedurile de consultare publică prevăzute de prezentele Reguli nu se extind asupra procesului de elaborare și adoptare de către consiliul local a proiectelor de decizii:

- ce conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată conform legii;
- care au ca obiect modificarea deciziilor în vigoare sub aspect redacțional, fără a schimba conceptul sau impactul acestora;
- proiectelor de decizii cu caracter individual;
- care nu au impact economic, de mediu și social;
- asupra procesului de desfășurare a ședințelor operative, convocate de primar/primăriță sau de conducătorii/conducătoarele instituțiilor publice din subordinea consiliului.

Opțiunea dacă un proiect de decizie urmează a fi supus în mod obligatoriu procedurilor de consultări publice aparține consiliului local, sau, după caz, primarului/primăriței localității, subdiviziunii-autor, de comun cu coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică.

Decizia privind consultarea publică a proiectelor de decizii în problemele de interes local, care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale aparține consiliului local în conformitate cu art. 14, alin (2) litera z¹), potrivit Legii nr. 436/2006.

După caz, alte tipuri de proiecte de decizii, care urmează a fi supuse obligatoriu procedurilor de consultări publice, aparține Consiliului local sau după caz primarului/primăriței localității, subdiviziunii de autor de comun acord cu coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică.

Consultarea unui proiect de decizie poate fi efectuată și la propunerea cetățenilor sau asociației constituite în corespundere cu legea, altei părți interesate. În acest caz, responsabilul/responsabila de elaborarea proiectului de decizie nu poate refuza consultarea.

MĂSURI ORGANIZATORICE PENTRU ASIGURAREA TRANSPARENȚEI ÎN PROCESUL DECIZIONAL

6. Autoritatea deliberativă și reprezentativă desemnează coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică, care este responsabil/ă pentru asigurarea transparenței procesului decizional.

Atribuțiile de bază ale coordonatorului/coordonatoarei sunt:

- a) monitorizarea respectării cerințelor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a proiectelor de decizii;
- b) întocmirea raportului anual privind asigurarea transparenței procesului decizional în cadrul autorității publice;
- c) publicarea raportului pe pagina web a autorității.

7. Coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică pregătește o listă generală a părților interesate, întocmită la inițiativa subdiviziunilor APL sau la propunerea părților

interesate, care la solicitarea în scris, doresc să participe în procesul decizional. Lista se actualizează cu regularitate, inclusiv cu indicarea părților interesate (numele și prenumele cetățenilor, denumirea asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate, informația de contact a acestora), care au solicitat în scris informarea despre procesul decizional.

8. Consultarea publică în cadrul procesului de elaborare a proiectului de decizie este inițiată și desfășurată de către subdiviziunea-autor, precum și subiecților cu drept de a propune proiecte de decizie (consilierii/consilierele și/sau de primarul/primărița).

9. Conducătorul/conducătoarea subdiviziunii-autor desemnează responsabil/responsabilă de desfășurarea procedurilor de consultare din cadrul subdiviziunii respective.

10. Responsabilul/responsabila de desfășurarea procedurilor de consultare publică a unui proiect de decizie, din cadrul subdiviziunii-autor, va purta răspundere pentru:

- informarea părților interesate despre inițierea elaborării proiectului de decizie;
- informarea părților interesate despre desfășurarea consultării publice;
- organizarea procedurilor de consultare publică;
- întocmirea procesului-verbal privind consultarea publică a părților interesate;
- redactarea sintezei recomandărilor prezentate;
- întocmirea dosarului privind elaborarea proiectului de decizie;

- transmiterea coordonatorilor/coordonatoarelor procesului de consultare publică din cadrul autorității publice locale a informației necesare pentru întocmirea raportului anual privind transparența în procesul decizional.

11. Subdiviziunea-autor informează coordonatorii/coordonatoarele procesului de consultare publică din cadrul autorității publice locale despre inițierea și rezultatele consultării fiecărui proiect de decizie în parte.

MODALITĂȚI DE INFORMARE ÎN PROCESUL DECIZIONAL

1. Modalități de informare în cadrul consultării publice

12. Informarea privind procesul decizional se face pe calea informării generale, pentru un public larg nedefinit, și pe calea informării direcționate, pentru părți interesate definite, incluse în lista prevăzută în pct. 7 din prezentul Regulament, sau alte părți interesate care au solicitat în scris informarea.

Informarea generală este obligatorie în cazul anunțării despre inițierea elaborării proiectului de decizie și organizarea tuturor consultărilor publice și se efectuează prin plasarea informației pe pagina web oficială a Primăriei Bolohan și difuzarea, după caz, a unui comunicat de presă în mijloacele de informare locale.

Informarea direcționată se efectuează complementar informării generale prin transmiterea informației privind procesul decizional prin intermediul poștei electronice sau expedierea scrisorilor la adresa părților interesate sau cea indicată de solicitant, la decizia autorității publice locale.

13. Informarea despre inițierea elaborării proiectului de decizie se face prin intermediul unui anunț redactat și difuzat în condițiile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

14. În scopul facilitării accesului părților interesate la informația privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, pe pagina web oficială sunt create compartimente dedicate transparenței decizionale, unde se plasează informația cu privire la:

- a) regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor;
- b) numele și informația de contact ale coordonatorilor/coordonatoarelor procesului de consultare publică în procesul decizional în cadrul consiliului local;
- c) programele trimestriale de elaborare a proiectelor de decizii, cu indicarea proiectelor de decizii care urmează a fi supuse consultării publice;
- d) anunțurile privind inițierea elaborării deciziei;
- e) anunțurile privind organizarea consultării publice;
- f) proiecte de decizii și materiale aferente acestora, precum și deciziile adoptate;
- g) rezultatele consultării publice (proces-verbale ale întrunirilor publice consultative, sinteza recomandărilor);
- h) raportul anual al autorității publice privind transparența procesului decizional;

i) alte informații.

15. Programele trimestriale de elaborare a proiectelor de decizii vor fi făcute publice.

2. Informarea despre organizarea consultărilor publice și rezultatele lor

16. Informația despre organizarea consultărilor publice pe marginea unui proiect de decizie este redactată în forma unui anunț.

17. Anunțul de organizare a consultărilor publice este făcut public cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de inițierea procedurii de întocmire a variantei finale a proiectului de decizie. Anunțul se face public prin informarea generală a publicului larg și informarea direcționată a părților interesate.

18. Argumentarea necesităților elaborării și aprobării proiectului de decizie este formulată într-un limbaj concis, explicit și accesibil publicului larg cu explicarea termenilor de specialitate. Argumentarea se referă la scopul urmărit de proiectul deciziei, impactul acestuia, compatibilitatea proiectului de decizie cu legislația în vigoare, alte detalii relevante.

19. Proiectele de decizii asupra cărora a fost inițiată procedura de consultare publică sunt puse la dispoziția părților interesate, care pot fi:

- a) cetățeni, conform Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;
- b) asociații obștești constituite în corespundere cu legea;
- c) sindicate;
- d) asociații de patronat;
- e) partide și alte organizații social-politice;
- f) mijloace de informare în masă;
- g) reprezentanți ai mediului de afaceri, etc.

20. Rezultatele consultării (proces-verbale, sinteza recomandărilor), după aprobarea acestora de către conducerea autorității publice locale, sunt făcute publice prin informarea generală, conform Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație, precum și pct. 14 lit. g) din prezentele Reguli, până la adoptarea deciziei respective.

21. Proiectele de decizii ale consiliului local, supuse consultării publice, sunt făcute publice, conform Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație și pct. 14 din prezentele Reguli.

22. Pentru desfășurarea procesului de consultare sunt aplicate modalitățile de consultare prevăzute în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate va fi asigurată prin următoarele modalități:

- dezbateri publice;
- audieri publice;
- sondaj de opinie;
- referendum;
- solicitarea opiniilor experților în domeniu;
- crearea grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc cu participarea reprezentanților societății civile;
- forumuri de discuții pe rețelele de socializare;
- orice altă formă de consultare directă sau indirectă, capabilă să asigure cetățenilor dreptul la libertatea de a primi și de a comunica informații.

La inițierea elaborării proiectului de decizie "Cu privire la consultările publice", Consiliul local decide expres modalitatea de desfășurare a consultărilor publice.

3. Recepționarea și analiza recomandărilor

23. Proiectul de decizie supus consultării publice se examinează de către părțile interesate în termen de cel mult 15 zile lucrătoare din data mediatizării, în modul stabilit, a anunțului referitor la inițierea consultării publice a acestuia. În cazul în care proiectul de decizie este voluminos ori complex sau dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenul de prezentare a recomandărilor poate fi extins de către conducătorul autorității publice locale cu mențiunea corespunzătoare în anunț.

24. Dacă în termenul stabilit părțile interesate nu au prezentat recomandări, proiectul de decizie se consideră consultat public fără recomandări. Această informație este făcută publică.

25. După finalizarea procedurilor de consultare în procesul de elaborare a deciziei, subdiviziunea-autor întocmește un dosar privind elaborarea proiectului de decizie, în care se

includ:

- a) anunțul de inițiere a elaborării deciziei;
- b) anunțul de organizare a consultării publice;
- c) proiectul deciziei;
- d) materialele aferente proiectului de decizie (note informative, alte informații relevante);
- e) procesele-verbale ale întrunirilor de consultare publică;
- f) sinteza recomandărilor parvenite.

Accesul la dosarele privind elaborarea deciziilor, alte informații privind asigurarea transparenței în procesul decizional este asigurat în condițiile Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație.

26. În cazul modificării esențiale (schimbării conceptului, extinderii obiectului și sferei de aplicare, modificării impactului) a variantei inițiale a proiectului de decizie supus procedurilor de consultare, dacă modificarea respectivă nu a survenit în urma consultării publice, autoritatea publică locală poate supune proiectul respectiv consultării publice repetate.

ORGANIZAREA ȘEDINTELOR PUBLICE

27. Ședințele consiliului local sunt publice, cu excepția cazurilor când în cadrul ședințelor sunt examinate sau audiate informații oficiale cu accesibilitate limitată, conform art. 7 al Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație. Argumentarea desfășurării ședințelor închise va fi făcută publică.

28. Desfășurarea ședinței publice, data, ora și adresa unde aceasta va avea loc, ordinea de zi a ședinței sunt anunțate de autoritatea publică locală în prealabil, de regulă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare.

29. Coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică va asigura condițiile necesare pentru ca persoanele interesate să poată participa la ședințele publice. În cazul examinării unor chestiuni cu o rezonanță socială sporită se vor lua măsuri pentru ca ședința consiliului local să se desfășoare în săli spațioase, dotate cu un număr suficient de locuri pentru cetățenii dornici de a asista la ședință. Coordonatorul procesului de consultare publică va elabora

și va face public un regulament de comportament al cetățenilor și al reprezentanților mass-media la ședințele consiliului.

30. Ședințele consiliului local pot fi transmise on-line, filmate sau fotografiate cu respectarea ordinii și asigurarea desfășurării nestingerite a ședinței. La transmiterea on-line, filmare sau fotografiere vor fi luate măsurile de rigoare privind protecția datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație și a Legii Nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În acest scop chestiunile de pe ordinea de zi care pot conține date cu caracter personal protejate de legislație vor fi examinate la finalul ședințelor, fără participarea mass-media și fără a fi filmate sau fotografiate.

31. Rezultatele ședințelor publice sunt făcute publice conform Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație.

RAPORTUL CU PRIVIRE LA TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

32. Coordonatorul/coordonatoarea procesului de consultare publică anual, întocmește un raport privind asigurarea transparenței procesului decizional, potrivit prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, care va fi făcut public.

33. Raportul anual privind transparența în procesul decizional este elaborat cu contribuția tuturor subdiviziunilor implicate în elaborarea proiectelor de decizie și organizarea ședințelor publice de adoptare a proiectelor de decizii. Raportul anual va reflecta următorii indicatori:

- numărul deciziilor adoptate de consiliul local pe parcursul anului de referință
- numărul total al recomandărilor recepționate în cadrul procesului decizional
- numărul întrunirilor consultative, al dezbaterilor publice și al ședințelor publice organizate
- numărul cazurilor în care acțiunile sau deciziile consiliului local au fost contestate pentru nerespectarea Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și sancțiunile aplicate pentru încălcarea ei.